

---

*Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja
Priekšsēdētāja*

25.10.2023

Irene Tinagli
Ekonomikas un monetārās komitejas
priekšsēdētājai
BRISELĒ

Temats: Atzinums par konkurences politiku – 2023. gada ziņojums (2023/2077(INI))

Cienījamā priekšsēdētāja!

Saistībā ar minēto procedūru Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejai tika uzdots iesniegt atzinumu Jūsu vadītajai komitejai. 2023. gada 23. maija sanāksmē tā nolēma atzinumu nosūtīt vēstules veidā.

Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja iepriekš minēto jautājumu izskatīja 2023. gada 25. oktobra sanāksmē. Šajā sanāksmē¹ tā nolēma aicināt par jautājumu atbildīgo Ekonomikas un monetāro komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut turpmāk minētos ierosinājumus.

Ar cieņu

Anna Cavazzini

---

¹ Galīgajā balsošanā piedalījās: Anna Cavazzini (priekšsēdētāja), Andrus Ansip (priekšsēdētājas vietnieks), Maria Grapini (priekšsēdētājas vietniece), Alex Agius Saliba, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Geoffroy Didier, Malte Gallée, Claude Gruffat, Svenja Hahn, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Catharina Rinzema, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Dominik Tarczyński, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Stéphanie Yon-Courtin, Eric Minardi (saskaņā ar Reglamenta 209. panta 7. punktu).

IEROSINĀJUMI

1. atgādina par nedalāmo saikni starp konkurences politiku un iekšējo tirgu, kas skaidri izriet no to Līguma pantu teksta, kuri reglamentē ES konkurences politiku, proti, LESD 101. un 102. panta; atzinīgi vērtē to, ka Komisija gan likumdošanas, gan politikas darbā ir atzinusi, ka konkurences politika ir jāintegrē iekšējā tirgus mērķos, kas veido tās struktūru; šajā sakarībā norāda, ka savu priekšvārdu Komisijas 2022. gada ziņojumam par konkurenci (COM(2023) 184) priekšsēdētājas izpildvietniece M. Vestāgere sāk ar vienotā tirgus 30. gadadienas pieminēšanu;
2. turklāt atgādina par konkurences politikas fundamentālo orientāciju uz vienotā tirgus stiprināšanu un iespēju nodrošināšanu uzņēmumiem zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanas nolūkā; atgādina, ka konkurences politika ir izstrādāta tā, lai saglabātu atvērtu tirgus ekonomiku ar brīvu, godīgu un efektīvu konkurenci, kas veicina resursu efektīvu sadali, lai uzlabotu patērētāju labklājību, nodrošinot ne tikai pieņemamas cenas un plašāku inovatīvu un ilgtspējīgāku produktu un pakalpojumu izvēli, bet arī kvalitatīvāku ražošanu, tādējādi garantējot augstu patērētāju aizsardzības līmeni;
3. norāda, ka ir efektīvi jānovērš tirgus izkropļojumi un jāveicina konkurence, likvidējot pastāvošos nepamatotos regulatīvos šķēršļus un samazinot nevajadzīgu administratīvo slogu, lai atvieglotu jaunu konkurentu ienākšanu tirgū; uzsver, ka lielāka konkurence produktu tirgū apvienojumā ar nepamatotu regulatīvo šķēršļu likvidēšanu samazina peļņas normu un cenu līmeni;
4. uzskata, ka konkurences noteikumiem būtu jāatbilst ilgtspējīgas un taisnīgas pārkārtošanās vispārējiem mērķiem, cita starpā atbalstot Eiropas zaļā kursa un Parīzes klimata nolīguma mērķus;
5. atgādina par Digitālo tirgu akta (DTA)¹ un Digitālo pakalpojumu akta (DPA)² neseno pieņemšanu kā būtisku soli ceļā uz saskaņotu, taisnīgu un konkurētspējīgu digitālo vienoto tirgu;
6. atkārtoti uzsver, ka ir pilnībā un savlaicīgi jāīsteno DTA, lai izmantotu potenciālu, ko atvērti tirgi var sniegt uzņēmumiem un patērētājiem; šajā sakarībā mudina Komisiju īpašu uzmanību pievērst 7. pantā noteikto vārtziņu sadarbības pienākumu pilnīgai un savlaicīgai izpildei, tostarp iespējai paplašināt šā noteikuma darbības jomu, lai aptvertu sociālās tīklošanās pakalpojumus, kā paredzēts DTA pārskatīšanas klauzulā; ar nepacietību gaida pārredzamu un sekmīgu vārtziņu statusa noteikšanas procesa pabeigšanu, pamatojoties ne tikai uz 3. panta 2. punktā noteiktajiem kvantitatīvajiem kritērijiem, bet arī uz 3. panta 8. punktā minēto kvalitatīvo novērtējumu;
7. aicina Komisiju jau tagad paredzēt sākt tirgus izpēti saskaņā ar DTA 19. pantu, lai pārbaudītu, vai digitālajā nozarē ir jauni pakalpojumi, kas būtu jāiekļauj DTA 2. panta 2. punkta sarakstā, ņemot vērā jaunākos tehnoloģiskos sasniegumus; mudina Komisiju drīzumā pieņemt deleģētos aktus, lai paplašinātu piemērošanas kārtību vai precizētu 5., 6. un 7. pantā noteikto

---

¹ Regula (ES) 2022/1925.

² Regula (ES) 2022/2065.

pienākumu īstenošanas kārtību, kā noteikts DTA 12. pantā, ņemot vērā arī pēdējā gadā rīkotajos darbsemināros gūto pieredzi;

8. šajā sakarībā atzīst nozīmīgo darbu, ko Komisija līdz šim ir paveikusi, nodrošinot īstenošanai nepieciešamos resursus; tomēr uzsver, ka Komisijai ir steidzami un maksimāli efektīvi jāizmanto pēc iespējas vairāk resursu — gan finanšu, gan cilvēkresursu —, lai nodrošinātu DTA sekmīgu īstenošanu;

9. atzinīgi vērtē to, ka nesen tika pieņemts deleģētais akts, ar ko precizē ļoti lielas tiešsaistes platformas un ļoti lielas meklētājprogrammas saskaņā ar DPA; uzsver, ka šādām platformām un meklētājprogrammām ir jāapzina, jāanalizē un jāizvērtē sistēmiskie riski un jāievieš efektīvs riska mazināšanas pasākums; mudina Komisiju pievērst īpašu uzmanību šo prasību izpildei, kā arī DPA izpildes nodrošināšanai kopumā;

10. uzstāj, ka Komisijai ir jāturpina īstenot konkurences noteikumu aktīvas izpildes politiku kā fundamentālu pieeju attiecībā uz digitālo vienoto tirgu, kas ir ļoti svarīgi, lai patērētāji justu šādu svarīgu tirgu priekšrocības lielākas izvēles un zemāku cenu ziņā, kā arī lai veicinātu uzņēmumu konkurētspēju; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka Komisija pēdējos gados ir aktīvi pārvaldījusi lietas attiecībā uz vairākiem digitālo tirgu dalībniekiem, lai gan dažkārt lēmumu pieņemšanas process gan jaunu izmeklēšanu sākšanai, gan to slēgšanai joprojām ir pārāk ilgs; prasa turpināt šādu stingru un objektīvu konkurences noteikumu izpildi un pēc iespējas ātrāk pabeigt uzsāktās izpildes procedūras, vislielāko uzmanību pievēršot pilnīgai konkurences saglabāšanai ES digitālajos tirgos;

11. uzstāj arī uz to, ka Komisijai ir jākoordinē tās patlaban īstenotā izpildes nodrošināšana attiecībā uz digitālajiem tirgiem saskaņā ar Līgumā paredzētajiem tradicionālajiem konkurences noteikumiem, t. i., LESD 101. un 102. pantu, kas paredz lejupēju *ex post* izpildi, ar augšupēju un *ex ante* izpildi attiecībā uz tiem pašiem tirgiem, uz kuriem tas patlaban ir iespējams saskaņā ar DTA, jo īpaši tajās tirgus jomās, kuras (vēl) neietilpst regulas darbības jomā; prasa Komisiju šajā ziņā būt modrai attiecībā uz dažādu izpildes ceļu juridiskajām sekām un nodrošināt tās pieejas saskaņotību attiecībā uz politikas rezultātiem un izpildes stingrību visās jomās;

12. aicina Komisiju padarīt stingrākus uzņēmumu apvienošanās kontroles noteikumus attiecībā uz tā dēvētajām iznīcinošajām iegādēm, lai garantētu vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU Eiropā un ekonomikā kopumā; piebilst, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš koncentrācijas rezultātā radušās datu koncentrācijas ietekmei uz tiesībām uz privātumu un datu aizsardzību; mudina Komisiju, definējot digitālos tirgus un varas pozīcijas šajos tirgos, ņemt vērā iepriekš minētos faktoros un nemonētāros faktoros;

13. turklāt atkārtoti aicina Komisiju turpināt aktīvi uzraudzīt un atcelt nepamatotu ģeogrāfisko bloķēšanu un citus ierobežojumus attiecībā uz pārrobežu tirdzniecību tiešsaistē, galveno uzmanību pievēršot patērētājiem labvēlīgai pieejai, lai ļautu patērētājiem piekļūt plašākam produktu un pakalpojumu klāstam visā ES;

14. atzinīgi vērtē jauno pieeju nesenākajās pretmonopola lietās, kurās Komisija pirmo reizi un ar zināmiem nosacījumiem paredz strukturālu aizsardzības līdzekļu piemērošanu, lai apturētu pret konkurenci vērstu rīcību, jo īpaši tad, ja tas pats uzņēmums gadu gaitā ir atkārtojis attiecīgo pret konkurenci vērsto praksi citos tirgus segmentos; šajā sakarībā mudina Komisiju

turpināt šo virzību, lai panāktu efektīvu *ex post* pretmonopola noteikumu izpildes nodrošināšanu;

15. atkārtoti aicina Komisiju pievērsties teritoriālo piegādes ierobežojumu negatīvajai ietekmei uz konkurenci, lai nodrošinātu pilnībā funkcionējošu vienoto tirgu un izmantotu eventuālas priekšrocības, ko tas var sniegt patērētājiem; atkārtoti norāda, ka šādi ierobežojumi var izpausties dažādi, piemēram, kā atteikums piegādāt noteiktus produktus vai sniegt noteiktus pakalpojumus, draudi pārtraukt piegādi konkrētam izplatītājam, pārdošanai pieejamo daudzumu ierobežošana, produktu klāsta un cenas nepaskaidrota diferencēšana starp dalībvalstīm vai uz produkta iepakojuma lietoto valodu izvēles ierobežošana; atgādina, ka produktu diferenciacija un cenu diskriminācija automātiski nerada teritoriālus piegādes ierobežojumus un, ja vien šīs darbības atbilst piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem, to pamatā var būt saprātīga un pamatota prakse vai uzņēmējdarbības lēmumi;

16. atgādina, ka visā pasaulē ir efektīvi jāpiešķir pietiekams publiskais finansējums un katru gadu un pastāvīgi jānodrošina piekļuve cenas ziņā pieejamam privātajam finansējumam, lai nodrošinātu Vienotā tirgus programmas³ mērķu, tostarp tās konkurences politikas komponenta, sasniegšanu, proti, iekšējā tirgus darbības uzlabošanu un iedzīvotāju, patērētāju un uzņēmumu, jo īpaši MVU, aizsardzību un iespēju nodrošināšanu;

17. norāda, ka 2022. gada martā Komisija pieņēma krīzes pagaidu regulējumu, kas tagad pagarināts līdz 2023. gada beigām, lai samazinātu Krievijas agresijas kara pret Ukrainu negatīvo sociālo un ekonomisko ietekmi uz ES; aicina Komisiju cieši uzraudzīt visas norises šajā jomā un izvērtēt, vai ir vajadzīgas turpmākas pagaidu izmaiņas valsts atbalsta noteikumos, vienlaikus nodrošinot, ka šie pagaidu pasākumi nerada pastāvīgus iekšējā tirgus izkropļojumus;

18. norāda — lai mobilizētu ieguldījumus tādā apmērā, kas nepieciešams, lai sasniegtu emisiju mērķrādītājus 2030. gadam, konkrētos attiecīgos gadījumos būs jāsniedz valsts atbalsts, kā to atzinusi Komisija; tāpēc aicina Komisiju saskaņot valsts atbalsta noteikumus ar ES centieniem dekarbonizācijas jomā, jo īpaši saistībā ar enerģētikas pārkārtošanu; pauž nožēlu par to, ka valsts atbalsta apstiprināšanai parasti nav piesaistīti nekādi zaļie nosacījumi; prasa valsts atbalsta noteikumus saskaņot ar ilgtspējīgas un taisnīgas pārkārtošanās vispārējiem mērķiem;

19. uzsver, ka konkurences noteikumiem pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi jomā būtu jāaizsargā iedzīvotāju piekļuve sabiedriskajiem pamatpakalpojumiem; atgādina, ka ir nepieciešams mērķtiecīgāks valsts atbalsts pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, tostarp enerģētikas, transporta, telesakaru, veselības un mājokļu jomā.

---

³ Regula (ES) 2021/690.